

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 l. — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvas szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 50 kr.

Szeresd felebarátodat!

Az emberiség szenvedett a multban szenved most.

A szenvedés vágyat, a remény hitet teremtett.

Megszületett a Megváltó s a keresztyenség ünnepli a szeretet Istenének földre jövetelét.

A szeretet Istene azt mondta, hogy ő az út, az igazság, az élet és arra tanított, hogy szeressük felebarátunkat, — mint tennen magunkat,

Mi magyarok jó keresztyének vagyunk, egyetlen országnak sem volt anynyi szentté tett királya s királynéja, mint nekünk: egy ország királyát sem nevezik apostolinak, mint a mienket; van kettős kereszt a czimerünkben, a boldogságos szüz Mária védnöksége alá helyezkedett országunk a középkorban.

Mind annak daczára, hogy jó keresztyének vagyunk, egy nemzet sem követi kevésbé, mint mi a keresztyenség nagy elvét, mely a felebaráti szeretet elve.

Nálunk ütni szokás ellenfelet és testvért; irigykedni szokás még akkor is, ha az elért sikert az mozdítja elő, a miért az irigykedők maguk is küzdöttek rágalalmazni szokás a nélkül, hogy egy perczig is megütköznék a rágalmozó abban, hogy mit tesz az, ha igaztalanul gyanusít; pártoskodni szokás, anélkül, hogy a pártoskodó meggondolná, mily kevesen vagyunk, egy kis sziget egy más faj, más irányu, más czélu és más érdekü néptengerben.

Ezek voltak nemzetünk átkai abban az ezredévben, melyet ez évvel zár le az Isten keze: és ez átkokkal terheltbben, mint valaha, lépünk át az új ezerévének küszöbén.

Nemzeti erényeinket, melyek számosságok és dicsők, ellensúlyozzák az árnyoldalok, oly annyira, hogy hazánk történelmében több volt miattuk a sötét, mint a derűfényes nap.

Ez árnyoldalakra mutatok rá e nagy ünnepnapon, hogy lelkünkbe szálljanak azok, kik szeretik hazájukat.

Ha valakinek ez országban van oka és joga ez árnyoldalakra rámutatni, úgy nekem van, s a pártnak, melyhez

tartozom; nekünk, kik nyílt kebelrel járunk s járunk az egyenes uton, s a nyílt kebelre nyíllaz ellenfél és testvér.

De a megbotránkozást, melyet ez a más viszonyokhoz szokott lelkekben költöhet, elhallgattatom e napon, mikor elmondhatná magyar magyarnak: „**szeresd felebarátodat, mint tennen magadat.**“

Kossuth Ferencz

Az új korszak.

Debreczen, decz. 28.

(k.) Három nap még s új korszak nyílik meg Debreczen sz. kir. város életében.

1897 január elsején lép életbe defizites költségvetéstől, pót adótól kiserve az új szervezeti szabályzat s ugyanakkor veszi át hivatalát a számban erőben és megbízásban megifjódott városi tisztikar.

Mielőtt végleg lezárulna, vessünk egy futó pillantást a multba s keressünk benne ha lehet alapot a jövő áttekintésére.

Ha lehet?! Debreczen sz. kir. város multja a legbiztosabb alap arra, hogy igazi jövőt, fényes magasra törő ideálokért küzdő büszke jövődöt lásson belőle kiemelkedni a szemlélődő lélek.

A legmagyarabb városnak történelmi multja messze világít e nevezetes történelmi esztendő alkonyán, biztos alapot nyújtva a tovább haladásra. A tudomány a haladás és a magyarság voltak vezérlő eszméi a debreczeni polgárságnak a multban, azoknak kell lenni a jövőben is.

De nem szabad szem elől tévesztene az új korszak embereinek, hogy csakis a helyes gazdálkodás, a jövedelmek lehető kihasználása adhatja meg a módot arra nézve, hogy Debreczen városa magas hivatását mint a magyarság szive ezentul is méltóképen és becsülettel betölthesse.

Az új korszakban azonban Debreczennek amellet, hogy kötelessége megmaradnia legmagyarabb városnak: modernné kell lennie.

Nagy feladatok várokozna e tekintetben az új tisztikarra. Tudvalevő dolog, hogy igazi modern élet, a közgazdasági haladásnak és forgalomnak egész világra kiható intézményei csak oly helyen verhetnek gyökeret, mely külsőleg és belsőleg egyaránt magán viseli a haladásnak képét, kezényomát.

Nem kívánunk e perczen rekrimi-

nálni, nem akarjuk a hiányokat, a bajokat egy halmazban elősorolni, hogy ekként a régi korszak képét a mulasztások lajstromává alakítsuk át, majd lesz még rá alkalom és tér a közel jövő folyamán elég s azt ki is fogjuk használni, csak jelezni kívántuk azokat, hogy annál inkább kitűnjék fontossága a feladatoknak, melyek az új szervezet által létesített szélesebb körben az új tisztikarra várokozna.

De igazságtalanok lennénk, ha az új korszak elérkeztét csakis az új szervezetnek és új tisztikarnak tulajdonítanók, illetve azoktól váránk. Az új törvényhatósági bizottság abból a szervezettől és a tisztikarral egyenlő részt követel s mi meg vagyunk győződve, hogy az e követeléssel elvállalt kötelezettségének meg is fog felelni s nem lesz hiu remény a várokozásunk, midőn az új esztendővel városunknak új, az eddiginél dicsőbb korszakát látjuk feltűnni.

A kiállítás defizitje. Az ezredéves kiállítás leszerelési munkálatait már rövid idő alatt befejezik, úgy hogy az elszámolásokat is hamarosan megejtik. A defizit — mint jó forrásból halljuk — egy fél millió frt körül lesz, a melyet az állampénztár fog fedezni. Az állam tehát ama millió frton kívül, melyet az osztálysorsjáték hajtott, összesen másfél milliót költött a kiállításra.

A kiegyezési tárgyalások folytatása. Az osztrák kormány képviselői: Badeni gróf miniszterelnök, Bilinszky pénzügyminiszter, Glatz báró keresk. miniszter és Ledebur gróf földmívelésügyi miniszter — értesülésünk szerint — az ünnepek után, a jövő hét első napjaiban Budapestre jönnek, hogy a magyar kormányval ismet felvegyék a kiegyezési tárgyalásoknak márczius óta elejtett fonalt. Ez alkalommal a kiegyezés összes kérdéseit tárgyalni fogják, egyedül a kvóta kérdésének kivételével. A kvóta ügyében az ujonnan megválasztandó osztrák képviselőhaz csak márcziusban küldhet ki bizottságát s addig ezt a kérdést elintézni nem lehet. — A jövő heti tárgyalások újra átveszik a kereskedelmi és vámszerződés egyes tételeit s nevezetesen a vasuti tarifákra és a körszállításokra vonatkozó tetteket, továbbá a már végleg megállapított fogyasztási adók, a prémiumok és az állategészségügyi intézkedések paragrafusait. Valószínű, hogy ez alkalommal a valutatörvények és a bankszabadság kérdései is szóba kerülnek.

Az új bankszabadságban állítólag változás fog beállani, a mennyiben az osztrák-magyar bank főtanács üléseinek székhelyeül nem kizárólag Bécs, hanem Budapestet és Bécs fogja megjelölni. A főtanács üléseit nem fogják ugyan felváltva megtartani a két fővárosban, hanem évenként csak néhányzor

lesz ülés Budapesten, a mikor is az egész főtanács, a kormányzók, a főtitkár és a referensek is Budapestre jönnek. A jegybank közgyűlését azonban mindig csak Bécsbeu fogják megtartani, a mennyiben az új szabadsalom a részvényesek többségének honpolgársága szerint határozza meg a közgyűlés székhelyét. Minthogy pedig az osztrák-magyar bank részvényeinek többsége osztrák kézben van, a közgyűlést kivétel nélkül mindig Bécsben fogják megtartani.

Karácsony a politikában. A kiegyezés óta nem volt még a kormánynak olyan nagy többsége, mint most. Egész erdő feketélt Bányfi háta mögött, midőn a felirati vita alkalmával szavazásra került a sor. Am, ez óriási többség dacára a kormánypárt körében nyomott a hangulat. Karácsonyi szünet van: de ez a szünet nem gondtalan pihenés ideje Bántó, ideges nyugtalanság észlelhető a mamekultúr vezérkarában. Könnyű kitalálni, hogy a kiegyezési tárgyalásoktól borzongnak annyira. Hosszu léptekkel közeledik az idő, midőn, annyi csürés-csavarás, hazudozás után elvégre szint kell vallani: mennyi lesz hát a kvóta? S kérdés, hogy ez a nagy többség nem robban-e szét, ha kenyértörésre kerül a sor. Beavatott politikai körökben már is úgy beszélnek róla, mint biztos dologról, hogy a Tisza-csoport, körülbelül 40 ember — ellene fog szegülni a kvóta-emelésnek. Tiszáék pedig ravasz emberek; könnyen megtörténhetik, hogy Bányfi is úgy jár, mint annak idején Szapary Gpula. Kiugratják a puha miniszteri székből.

KÜLFÖLD.

Novakovics bukása. A Novakovics kabinet megbukott. Demisszióját pénzügyi kérdés idezte elő, a adóreformot, amelyet a kormány bet rjesztett, a szkuptsina nem fogadta el. A válságot már jeleztek előre, de a felhivatalos táviró megrögzött szokásához híven

letagadja a krízist mindadpig a perczig, amíg a Novakovics miniszterium beadta formaszere lemondását,

A haladópartna: már régen nem volt bizalma a kormányhoz és nem a válság, hanem az a meglepő, hogy eddig fenn tudta magát tartani. A belügyi politikában ez a kormány nem létesítette a várt reformokat, az alkotmány helyreállítását nem készítette elő és a külügyi politikában lehetőleg nagy ügyelenségeket követett el.

Azok a konfliktusok, amelyek Szerbia és hazánk között ismételtelen felmerültek, első sorban a Novakovics kormány rovására irandók, amely azt is megengedte magának, hogy a millennium alkalmából nyiltan ujjat húzott Magyarországgal, hogy a békés viszony Szerbia és Magyarország közt helyreállt, az nem az erélyesnek híresztelt Bányfi miniszterelnöknek, épen oly kevéssé Novakovicsnak érdeme, hanem Sándor királyé és a bécsi szerb követé, akik minden követ megmozgatnak, hogy a Vaskapu szoros felavatásánál jóvátegyék azt, a mit a kiallítás megnyitásánál a kormány elrontott.

A külpolitika egyéb terein is vaskos tévedések tartoznak Novakovics bünlajstromában. Ugy hitte, hogy a bolgárok rengeteg előnyökre tesz szert avval, ha Oroszország után futkostak és a czári birodalom kezét a legnagyobb alázattal hajhászta. A pánszláv eszme megvalósításáról, balkáni szövetségről álmodozott. A terv persze füstbe ment, amikor Miklós montenegrói fejedelem ellátogatott Belgrádba és a szerbek fővezéréül gerálta magát. Ekkor is az ifjú királynak kellett helyreállitania azt, amit a kormány elrontott és a fantazmagoriák teréről visszavezetni a politikát a józan gondolkodás útjára.

Látnivaló, hogy e külügyi kérdésekben a kormány és a király között fontos nézeteltérések merültek fel, de a kabinet még sem külpolitikai, hanem belügyi kérdésen botlott fel.

Szerbia helyzete már régen igen prekariusz. A kiméletlen, egoisztikus párturalom az örvény szélere sodorta az országot. Onnan van az, hogy a pártok sohasem a haza érdekét, hanem önző magán, legfeljebb pártérde-

ketek hajhászták. A mértéktelen és elvakult pártusáknak rendszeren a közigazgatás adja meg az árát. A hivatalnokokat a párt hatalom hullámszárai szerint csereberelték, elcsapták, visszahelyezték, kinevezték és nyugdíjazták illetményeiknek ki nem utalványozásával.

Ezt a botrányos állapotot a jóakarattal eltelt király látta, de segíteni érajta nem tudott másként, minthogy az alkotmány felfüggesztette. A pártok most már belátják, hogy hazafiatlan önzésükkel csak saját vesztüket okozták.

Valószínű, hogy a jelenlegi krízis Szerbia fejlődésére üdvös lesz. A pártok hajlandókká váltak együttes működéssel végrehajtani a sürgetően szükséges reformokat és rendezett viszonyok helyreállítását elősegíteni. A Novakovics-kabinet édes-keveset tett a kibontakozás elősegítésére, de az általános rokonszenven, a melynek Sándor király örvend, kívánatosabb teszi, hogy a vigasztalan állapotok helyébe mielőbb rendezett viszonyokat teremtsen.

Törökországból jelentik, hogy Nélidov orosz és Calice osztrák-magyar nagykövet közös jelentésben dolgozik, a melyet a nagyhatalmak elé terjesztenek s a melyben javaslatokat tesznek a reformok végrehajtására. A szultánnal e követeléseket csak az orosz karácsony után, tehát január második hetében akarják érvényesíteni. — A nagykövetek azt hiszik, hogy a szultán szó nélkül elfogadja javaslatukat s ennek következtében minden további kényszerítő rendszabály és az idegen hajóhadaknak megjelenése a Boszporuszon fölöslegessé válik és elmarad Persze a reformok is elmaradnának. Hogy Oroszország ily enyhén fogja fel a keleti kérdésben hivatását, Witte orosz pénzügyminiszternek köszönhető, a ki e czár elnöklése alatt a tanácsban kijelentette, hogy Oroszország mindaddig ne kezdjen keleti akciózt, a mig hajóhada a Fekete tengeren nem elég erős, hogy esetleg a többi hatalmak flottaival szembe szálljon. Továbbá, hogy addig el kell halasztani a Balkán ügyet, a mig az orosz valuta rendezve nincs, mert minden zavar az aranyvaluta behozatalát megakaszthatná. A rend Törökországban egyáltalán nincs helyreállitva, Macedóniában Cartosia es Siatista

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Kinek van, kinek van, ..

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Kinek van, kinek van
Pénze és kenyere,
Annak van, annak van
Holtig becsülete.

En nekem se pénzem,
Sem pedig kenyerem,
S nincs a világ előtt
Egy csöpp becsületem.

Kádár Imre.

A feltalálók ellensége *)

A Debreczen számára
Irta: **Sipulusz.**

Mikor beköltöztem az új házba, először is tájékoztam a felől, kogy kik laknak benne.

Baloldali szomszédom egy józan kefekötő, jobboldali szomszédom egy részeg szabó volt. Még egy harmadik fél is lakott az emeleten, a kiknek a kiletére sokáig nem tudtam rájönni. De ez volt valemennyi közül a legudvariasabb. Vacsora után (csak ilyenkor láttam) kiült a folyosóra pipálni s valahányszor én megjelentem, mingig levette kalapját

*) Karácsonyi számunkra későn érkezett. Szerk.

és nem tette többet fel. Egyszer aztán megszólítottam:

— Engem illet uraságod kalaplevétele?
— Igenis. Valamint a kalapfelmentevés is.

— Akkor kérem, tegye fel.
— Nem lehet. En buzgó irodalombarát vagyok.

— Annál inkább. Nem szeretem, ha az irodalombarátok megbetegesznek.

— Jó fej, kemény fej. erős fej ez. Nem féltem a meghülestőt!

— No jó, hát ne tegye fel, hanem ha annyira tisztel, mondja meg őszintén, micsoda foglalkozásnak örvend?

Nagyot sóhajtott.

— Ha három hónappal ezelőtt kérdezte volna, egészen jó feleletet adtam volna.

— És mi lett volna az a felelet?

— Lássá, itt lakik egy szabó, ott meg egy kefekötő. Az én mesterségem pedig középhelyet foglal el a szabó és a kefekötő közt.

— Hogyan? Talán kefét szab?

— Nem! Szabót kefelek.

Bámulva néztem rá.

Hogy érti ezt?

— Hivataloszolga voltam a Kuriánál és mindennap kétszer keféltam a Szabó ur ő méltóságát.

— Es kitétték a szürét?

— Ki mindenemet. Szolgának nagyon intelligens voltam, bírónak pedig nem voltam elég intelligens. Így el kellett vesznem.

— Nem volt segítség, mentő eszköz?

— Hová gondol? A Kuriától nem lehet föllebbezni. Különben is a szolgál elbocsátások rögtönítelő bíróságilag szoktak elintéztetni.

Réggel 1/4 10-kor szentelen vagyok, 1/10-kor

már a sarki rendőrnek panaszkodom, hogy el vagyok csapva, s 3/4 10-kor már otthon vermiatta a feleségem.

— Nem kell szemtelennek lenni, reggel 1/4 10-kor.

Higyje el kérem, hogy ez is tulságos intelligenciából származott. Az ember még a följobbalvó előtt is hiszi magát valaminek. Nem való az ilyen érzés szegény embernek.

— És most mivel foglalkozik? kérdem.

Középhelyet foglalok el a semmittevés és a lázas tevékenység közt.

— Ezt sem értem.

— Lázas gyorsasággal gondolkozom, de nem teszek semmit.

— Es min gondolkozok?

Rám nézett es bizalmatlanul pislogott.

Volt még egy nem szelelő ceglédi britannikám nemeslelküen átadtam neki, Megropogtatta a végét. Pirulva félre fordultam Nem ropogott Zsebre tette s szólt:

— Pipába jó lesz.

(Értett hozzá. Ugy látszik, Szabó ő méltósága is britannikákat szokott szivni.)

— Hogy én min gondolkozom? ismétlé

Jól láttam azon gondolkozott, hogy azért a rossz szivarért mennyit érdemes elmondani,

— Tudja, iró ur, hogy én min gondolkozom? A feltalálók feltalálása n.

(Valemennyi állítása közzül ezt értettem meg legkevésbé.)

Elővettem legszebb britannikámat Pettyes volt mint egy tigris s ropogós mint egy ujví malac. Atnyujtottam a rejtélyes embernek s még gyufát is gyujtottam hozzá.

— Folytassa kérem folytassa, — uo-

szolám őt.

helységekben decz. 10-én 8 főkelt nyilvánosan lefejezték s ujjabb kivégzésekre van kilátása.

E hirre Brusas bandaförök Tesszáliából visszatért Macedóniába, újra megkezdte a harcot a törökök ellen s három kis ütközetben megverte őket és Kosáninál elsánczolt táborba szállott. Fegyvere és löszere van bőven. Szíriából pedig jelentik, hogy a török kormány által fizetés nélkül elbocájtott katonaság a libanovi és jeruzsálemi kerületekben fegyveresen csatangol és nagy a félelem, hogy rabolni fognak és a keresztényeket lemészárolják.

A pcosz költségvetést beterjesztették. A kiadások és bevételek először haladják meg a kétezer millió márkát.

A szibériai vasút dolgában egy új czári ukáz jelent meg, a mely a mandzui és kínai vonalat szabályozza. Kinavál nyolczvan esztendőre kötötték a vasutkezelésre s csak orosz és kínai alatalók lehetnek részvényesek. A munkát 1897 aueusztus 17-én kell megkezdni és hat esztendő alatt bejezni.

A foglyok lázadása a spanyolok ellen. A Fülöp-szigeteken, Kelet-Ázsiában borzalmas lázadás volt. Manilla fővárosához közel, Cavite városban, be volt zárva százötven összeesküvő. E politikai foglyok kitértek, az őröket leszúrták, a felügyelőket megfojtották a csekély számú katonákat lefegyverezték és megsebeztek. Kessel és revolverrel kívülről látták el őket és petróleumot is volt, a mivel a várat föl akarták gyújtani. Erre nem értek rá, mert nagyon siettek a külső kaput feltörni, a mi sikerülvén, kirohantak a térre és megtámadták a kaszárnyát. Ott véres csata fejlődött ki a katonákkal, Cavite városban pedig általános rémület támadt. A katonák győztek s a foglyokat az utcákon üldözték és lövöldöztek agyon. A házakból is lövöldöztek a főkeltre a spanyolok s a hajókról kiszálltak a matrózok, hogy őket üldözzék. A menekülők pedig a benszülőttek házáin kopogtak és kiáltottak:

— Jertek, segítetek agyonverni a spanyolokat! De a nép felt és elbujt. A főkeltet a katonák a tengerbe kergettek. A kik usani próbáltak, azokat a spanyol hajó emberei megölték, vagy elfogták. Este tele voltak

az utcák halottakkal és sebesültekkel s az orvosok és papok lámpásokkal jártak körül segítséget nyújtani. Másnap a városban nyolczvan halottat találtak és tizet a tengerben, husz foglyot pedig a spanyolok minden teke-tória nélkül agyonlőttek.

A keleti kérdés.

— Irta: **Vámbéry Ármin.** —

Budapest, 1896. dec. 27.

Nelidov gróf, sőt hogy visszaérkezett Konstantinápolyba, kihallgatásra jelentkezett a szultánnál. Abdul Hamid tehát az orosz nagykövet révén újból megismerkedett az európai diplomácia követeléseivel. Hogy a szentpétervári instrukciókkal felszerelt konstantinápolyi orosz nagykövetnek ez ujjabb előterjesztései s reformtervei miben egyeznek meg a hatalmak régebbi követeléseivel s miben ternek el az előbbeniéktől, majd csak a közelebbi napok fogják kideríteni. Nézetem szerint azonban a helyzet kulcsát nem is annyira a reformtervezet mibenlétében s részleteiben, mint inkább abban a kérdésben kell keresni, vajjon a szultán egyáltalán hajlandó-e bárminemű komolyabb reform keresztülvételére? A másik, s nem kevésbé fontos kérdés pedig az, vajjon a hatalmak Törökországban csakugyan nem törekszenek egyébre, mint a szükséges reformok megvalósítására? Mert, ha az egyik oldalon meg a másikon is megvan a komoly szándék, becsületes és célravezető munka teljesítésére akkor, úgy hiszem, a reformtervezet részletes megvitatása sem fog nagyobb konfliktusra alkalmat szolgáltatni.

Az európai közvélemény természetesen inkább annak a nézetnek, hódol, hogy a reformoktól idegenkedő szultán örökös huzavonájával s taktikázásával ismét csak meg akarja húsítani az európai diplomácia törekvéseit. Amde én, jóllehet föltétlenül elismerem az általános reformok szükségességét, nem látom teljesen indokoltnak az európai közvéleménynek ezt a pesszimiztikus felfogását.

Mert, amennyire a szultánt én ismerem s talán hivalkodás nélkül mondhatom, hogy tisztában vagyok az ő értelmi erejével s érzelmi világával, erős okom van hiúni, hogy maga Abdul Hamid nem ellensége a nagyobb szabású s czélszerű reformoknak.

Föltéve, hogy e reformok rá nem oktrojáltatnak s hogy másrészt az európai diplomácia arról is gondoskodik, hogy a porta kellő anyagi eszközökkel rendelkezék az európai hatalmasságok követelte reformok keresztülvételére. Viszont biztosra veszem, hogy pénz nélkül s különösen az esetre, ha az európai areopág kényszerrel akarja a szultánt rábírnai a török nép széles rétegei előtt még mindig gyűlöletes reformok megvalósítására: ezek a reformok sohasem fognak megvalósulni.

Pedig alapjában véve a török nép, mint azt számos adattal mindjárt be fogom bizonyítani, európai szellemű reformok befogadására eléggé alkalmatos. Argyl hg. volt miniszter s kitűnő író egyik törökellenes művében azt fejtegeti ugyan, hogy az utolsó negyven év tapasztalatai azt a meggyőződést érlelték meg benne, hogy a török nemzet absolute képtelen igazi reformok befogadására.

Nos, én is vagy negyven év óta ismerem Törökországot, de saját tapasztalataim alapján, eltekintve ezuttal turkofil érzelmeimről, egyedül a tiszta igazság érdekében, jó lélekkel én azt mondhatom, hogy Argyl hg. határozottan téved tulszigoru itélete megalkotásában.

Negyven évvel ezelőtt ugyanis Törökországban még szó sem volt iskolákról; az idegen nyelvek ismerete pedig csak igen szűk körre szorítkozott.

Ma háromféle iskolájuk van a törököknek, a tanulók igen sokat tanulnak s a török középiskolájában nagy buzgósággal tanítják a franczia, angol s a nyelvet. Minden deák e 3 nyelv közül leginkább az egyiket tartozik alaposan elsajátítani.

A mai török társadalom már nem oly fanatikus többé, mint volt a régi társadalom. Szokásban és világnézetben az ifjú törökök nagyon közelednek a nyugati civilizációhoz. A diplomáciai főiskola, valamint a von

Kényelmesen elhelyezkedett s megkezdte önmagának leleplezést.

— Nem minden feltalálással foglalkozom. Csak a katonai feltalálásra terjed ki figyelmem. Ez a szakmam. Tudja, mire jöttem rá? Arra, hogy Bécsben a hadügyminisztérium egy titkos iskolát tart fenn, melyben a feltalálást oktatják a katonákat. Ebbe öszeszedik a monarchia legtehetségesebb és legmegbízhatóbb katonáit. Az első osztályban tisztán rébuszokkal foglalkoznak. Megfejtenek szó és képrejtvényeket, saktalányokat, lögrás szerint kibetűznek verseket. A második osztályban már nehezebb problémákkal foglalkoznak és gyakorolják az elméjüket de mindig a feltalálási irányban. A harmadik osztály növendékei ha kitűnő bizonyítványt nyernek, kapitányi fizetéssel Bécsben maradnak feltalálási irodákban a mit a hadseregben ki lehet próbálni. A hadügyminisztérium feltalálási irodája hivatalos órától d. e. 8-tól d. u. 2 óráig tartja. Itt helyezik el a végzett feltalálókat...

— Ez csak fantázia szóltam közbe.

— Micsoda? Fantázia? Hogy mondhat ilyent? Ön úgy látszik nem kíséri figyelemmel a lapokat.

— Valóban én csak írni szoktam a lapokat de olvasni nem.

— Azért olyan tájékozatlan. Hát én majd elmondom az iroda működését. Ennek az irodának a feladata olyan színben feltüntetni a hadügyminisztériumot mintha az emésztő tevékenységet fejtené ki. A katonák bakkancsa kifogástalan, már tudniillik, ha jól van megvarrva az egyik bakának jó. a másiknak feltöri a lábát. Szóval olyanok mint a polgári életben előforduló cipők. Eleinte lyukba fűzték rajta a zsinort aztán az iroda próbaképpen vatami gombosát talált fel s pár ezret

csináltattak belőle. Jött a hosszú száru fűzteleu bakkancs, alacsony sarku magas sarku, hegyes orru, tompa orru bakkancs, fekete szíj a fehér helyett, kard és szurony helyett csak szurony, husz féle tábori sapka, tizenötféle csákd. Hát az experimentálások a borjuval, keilával, a b r ó d z a k k a l, nyakkendővel köpönyeggel. Mert az külön feltalálás ám, hogy a köpönyeg ne a váll hanem a borju köré csavarodjék. Hát hiszi, hogy ezt mind a hadügyminiszter eszelte ki? Erre egy ember nem képes. Ez egy egész irodának a működése.

Megpihent. Nagyokat szítt az én szép szivartigrisemből s folytatá:

— Irtóztató, hihetetlen, hogy csak tíz év alatt is mennyi pénz lett pocsecská, az eléggé ki nem próbálva, hirtelen alkalmazott új katonai találmányok révén. Először föltalálják a hátultöltő fegyvert, ehhez átalakítják a katonát tetőtől talpig. Azután föltalálják az ismétlő fegyvert, a mihez a katonát megint átalakítják külsőleg. Azután új puskaport találnak fel, a mihez a fegyver nem jó s át kell alakítani. Vele ismét átalakul a katona is. Hajdan a katona állt és rohant, ma fekszik és mászik. Hajdan ütött és szurt, ma csak lö. Ezek a nagy átalakulások. De apróságokban is egyre egyre változik, hála a feltalálói iroda ernyedetlen fáradozásainak. De már nem sokáig fáradoznak.

— Hogyhogy?

— Ugy, hogy én a feltalálói feltalálásának fogom szentelni életemet és szétrobantom az egész irodát. Közérdek ez uram és hazafias ugy...

Hirtelen nem tudom, hogy esett, úgy tetszett, mintha egy régi ismerős ülne előttem. Sőt, a mint beszélt, majd lestem a székéről: mintha magam beszélnek ott a másik széken.

Ez az érzés annyira erőt vett rajtam, hogy többé nem tekintettem irigykedve a szivarra se, mely pedig határozottan másnak a szájában füstölgött. Nem tudtam ezt a különös érzést megmagyarázni. Ujra kísérletet tettem: ujjabb királytigrisvettem elő átnyújtottam neki s megfigyeltem és elemeztem érzéseimet. Konstatáltam, hogy a szivaradás oly örömmel töltött el, mintha én kaptam volna.

Egészen megzavarodva köszöntem a reggel 1/4 10-kor szemtelen irodalombarátomnak s visszavonultam lakasomba. Ott, hogy nyugalmamat némileg visszanyerjem, elővettem kedvelt írómat, Sipuluszt s böngésztem tárcáim között. És akkor egyszerre világos lett előttem az imént ecsetelt rejtélyes érzés: ez a nyomorult szabókeféő a tulajdon tárczámat szavaltta el, melyet akkor irtam, mikor tavaly a hadügyminiszter új követelésekkel lépett a delegációk elé. Ő tehát belőlem beszélt, s azért én (egy különös lélekvándorlási processzus folytán) bene éreztem magamat.

Másnap korán fölkeltem, megreggeliztem. Az óra egynegyed tizet ütött. Itt az ideje, hogy szemtelen legyek. Bepakoltam a tárczát s a következő levél kíséretében átküldtem az iuteligens hivatalszolgának:

T e g y e b o l o n d d á a z ö r e g a p j á t . A t u l a j d o n r o s s z t á r c z á m a t k ö s s e f e l m á s n a k a n y a k á b a , a m a g a ö t l e t e i g y a n á n t . A z ö n e g é s z m e s é j é t é n m á r r é g e n m e g i r t a m . A l á s s z o l g á j a !

Egész nap nem láttam. Este, szokás szerint kimentem a folyásóra. Ott ült a hivatalszolga levettk a l a p p a l .

Mikor engem meglátott, feltette a k a l a p j á t . Ez megszünt az irodalma tisztelni.

der Goltz tábornok vezetése alatt álló tiszti akadémia igen magas színvonalon áll. S a török tiszt műveltsége ma már egészen más, mint volt az utolsó orosz-török háboruban. Még csodálatosabb az a nagy változás, melyet a török nők nevelésében s társas életükben tapasztalhatunk.

Folyton szaporodik az alsó- és felsőfoku leányiskolák száma s lassankint a háremekbe is betéskeli magát az igazi műveltség.

Van már egy Khauimlara machszusz gazeta című női lap, melynek szerkesztői és munkatársai török nők.

Van Konstantinápolyban azonkívül szép művészeti iskola. — a honnan igen jeles török festők kerülnek ki (a korán pedig tiltja a festést.)

Arról nem is szólok, hogy a nyugati civilizáció árnyoldalai is föllelhetők már a modern Törökországban, hanem csakis arra az egy politikai szempontból különösen fontos körülményre akarok rámutatni, t. i. hogy a török szívébe az utolsó negven év alatt egy új érzelem fészkelte be magát: a hazaszeretet holott a muzulmán egész lényé fölött eddig csakis a vallás uralkodott.

Mindezeket pedig csak annak az illusztrálására hozom föl, hogy kétségtelen módon bebizonyítsam azt, hogy alapjában véve Törökország elég alkalmas talaj az európai műveltség és a nyugati berendezések meghonosítására.

E tekintetben tehát a nagykövetek akciója, amennyiben az tényleg egyebet nem céloz, mint a török birodalom konzerválását, a siker reményével biztat bennünket.

Ha mindamelllett mégis vannak aggályaim a teljes siker iránt, annak magyarázata az, hogy iteletemben a reformok keresztülvitelét tulságos mértékben megnehezíti az államforma s kormányrendszer autokratikus volta.

Ezt a formát, ezt a rendszert csakugyan nagyon nehezen lehet összeegyeztetni a modern társadalom szellemével.

A szultán ugyan elég komoly, hazafias s munkabíró ember, de a régi autokratikus rendszerrel ő sem képes eredményeket felmutatni.

Érzem, hogy a szultán iránt táplált egyéni rokonszenvem megnehezíti nekem e kérdés teljes megvitatását, de az európai béke biztosításának a lehetőségét s a török birodalom konzerválását tartván szem előtt, mégis nyíltan adok kifejezést abbéli nevezetnek, hogy mindenekelőtt a mai kormányrendszer kell megváltoztatni, nevezetesea magának a portának (a minisztériumnak) kell tényleges befolyást biztosítani az állami és közügyek vezetésére.

Nem tudom, vajjon ez a követelés is benne foglaltatik-e a nagykövetek előterjesztéséből eddig kiszivárgott, ablól csak azt lehet sejtteni, hogy nagyjában megismétlik mult évi előterjesztéseiket amelyek tudvalevőleg első sorban az adórendszer megváltoztatására, a csendőrség szervezésére, s a valik mellé kinevezendő keresztény segédek alkalmazására vonatkoznak.

Ezek a követelések természetesen ma épp oly jogosultak, mint tavaly voltak, de figyelmeztetnem kell az európai diplomáciát, hogy csakis a kormányrendszer gyökeres megváltoztatásával érhető el az általuk kitűzött cél.

Mert hát elvégre is a nagykövetek, reformjavaslatai a szultán előtt már uem bírnak az új dingság ingerével sem, nemcsak azért, mivel az európai diplomácia ismételtlen figyelmébe ajánlotta már a szultánnak ezeket a refo. mokát, hanem azért, mert e reformok nagyobb része elvben és papiroson már régen megvalósított Abdul Hamid által.

A Vilajet Nizamnamesziben (Rendeletek Tára) a javasolt reformok évek óta be vannak iktatva, s meggyőződése, hogy némi módosítással és kiegészítéssel a szultán eme rendeletei meg is felelnének a kitűzött célnak. Csak arra legyen hát gondja a diplomáciának,

hogy a reformok keresztülvitele lehetőleg biztosítottassék, s pedig inkább in'ezményileg, mintsem erőszak által.

Pénz nélkül természetesen sem a szultán, sem a netán nagyobb hatáskörhöz jutó porta, sem pedig európa ellenőrzés alatt álló valamely hatalmi intézmény nem képes biztosítani a török bitodalom közigazgatási, pénzügyi s közgazdasági regenerálását. S ha tekintetbe veszszük, hogy Európa eddig mitsem tett arra nézve, hogy a török fenhatóság alól fe'zabaeult Románia, Bulgária es Szerbia a szerződésileg biztosított arányban es midőn utána egyszerre csak azt látjuk, hogy az egész mező felvirul es üde légáramlat tölti be a portól megtisztított légűrt.

Azonban már ennek az általános hatásnak politikai következményei is jelentkeznek a mi közéleti viszonyainkban. Az egyházpolitikai reakció, mely a nagy politikai elvi harcokat követte es a mely Németországban évtizedek mulva is erősen megsibbasztotta a német nemze i egység erejét, nálunk jóformán elenyészett. Az a néhány néppárti képviselőből álló csoport legfeljebb csak a parodiája fehet a német centrumnak, mely az ottani egyházpolitikai reakciót ugyan a revizió jel szava nélkül, de továbbra is kpvisei.

Igy tehát nem kell tartanunk attól, hogy a politikai elvi ellentétek, a melyeket az egyházpolitika felidézeti, továbbra is darabokra szakgassák.

Színház.

Ünnepi előadások. Mindenki ünnepeit, csak a szintársulat volt eszköz az ünneplésben, három nap alatt 6 előadást tartván. Nem kívánjuk ezeket az előadásokat a kritikus szemüvegén nézni s elfogadunk belőlük mindent, a mi egyáltalán elfogadható. Mindössze egy darabra térünk ki, mint a mely a B l a h a Lujza bucsuzása óta avatatlan kezek számára ne nyulj hozzám keliene hogy legyen. Ez a T ü n d é r l a k M a g y a r h o n b a n. Sajnálatlalt kell konstatálnunk, hogy a szombati C s e r e b o g á r n o t á összes illuzióinkat tönkretette, mikor K a p o s s y kisasszony jónak látta más szöveget énekelni, mint partnere B é k é s s y s ezzel még őt is zavarba hozta. Hogy ilyen kezdet után mifele M a r c s a t produkált, talán bolygatnunk is felesleges. Hogy mégis volt az előadásnak némi képe, az a Várházy (Olasz) családja tagjainak B e n e d e k n e k, V i d o r n a k s különösen S z a b o k n e k, V e g h é s O. V e g h Vilmának köszönhetjük. Ők igekeztek az agyonütött darabba némi életet lehelni, ami hogy nem sikerült, nem rajtuk mult, mert erre nézve mindent megtettek, még egy pár ügyes ötlettel is tarkították az előadást. A többi előadások tárgyai pénteken R i p - R i p e s V i o l a, szombaton T ü n d é r l a k o n kívül E z e r é v vasárnap F e k e t e G y é m á n t o k é s V i r á g c s a t a voltak, melyek mindenikét, különösen pedig az estieket szép közönség nézte végig s talán a kelletténél is többet tapsolt.

A garasos alispán. Ismét ujdonságra készül szintársulatunk, Kazaliczki Antalnak a G a r a s o s a l i s p á n című társadalmi vigjátéka kerül holnap kedden szinpadunkon bemutatóra. A budapesti nemzeti színháznak első ujdonsága volt az idén s a budapesti előadások után jó hír előzi meg bemutatását. Nem akarunk most az előadás előtt részletekbe bocsátkozni, csupán röviden regisztráljuk a tény s felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét. A főszerepeket Halmi Margit, Kiss Irén, F. Csigaházy Etel, Molnár Rózsi, Vég Vilma, Szilágyi, Benedek, Follinus, Sziklay, Rubos és Vidor játssák.

A szókimondó asszonyság. — Sardou Victorinak hírnves szinművét szombaton adják színészeink. Komjáthy igazgató teljesen korhű

jelmezeket készítettett e darabra s megfelelő fénynyel állítja ki. Mint értesülünk ez előadást az akkor itt időző miniszter is meglátogatta egész kíséretével, erre való tekintettel az előadás általános bérletszünetben tartatik.

Színházi műsor 1896. decz. 27-től 1897. évi január 3-ig. Ma Hétfőn decz. 28-an: A v i g é c z e k, Kövessy Albert közkedvelt énekes bohózata. Kedden decz. 29-én itt először: A g a r a s o s a l i s p á n (vigjáték ujdonság) Kazaliczky Antalnak a nemzeti színházban az idén szinre került es tetszést aratott társadalmi vigjátéka 3 felvonás. Szerdán decz. 30-án másodsor: A g a r a s o s a l i s p á n. Csütörtökön decz. 31-én: II, R á k ó c z y F e r e n c z f o g s á g a Szigligeti történeti szinműve. Pénteken 1897 január 1-én délután: A k i r a l y n é d r a g o n y o s s a Wenzel Leopold bájos zenéjű operetteje, este: B á n k b a n K a t o n a József örökbecsű történeti tragédiája 5 felv. Szombaton január 2-án: A s z ó k i m o n d ó a s s z o n y s á g, Sardou Viktor történeti szinműve új díszletekkel es jelmezekkel. Vasárnap január 3-án délután A c z i g á n y b á r ó Strauss kedvelt operetteje, este: G r a u t k a p i t á n y g y e r m e k e i, Verne Gyula látványos szinműve 10 képb, új kiállítással, es szinpadon először. Előkészületen: K u r u c z v i l á g, operette B e c s ü l e t b i r ó, társadalmi szinmű ujdonságok.

Ujdonságok.

* Presbyteri gyűlés Tegnap délelőtt 11 óraker az egyházi hivatal nagy tanácsstermében közgyűlést tartott az ev. ref. egyház presbiteriuma, melynek főtárgyát az adóügyi bizottságnak a hátralékosok kimutatásáról szóló jelentése s a hátralékok behajtása érdekében tett javaslatai képezték. Az üés elején T ó t h Béla építész es Zs. P a p p József újonnan behívott presbiterok, majd az egyházközségi bíróság új tagjai tették le a hivatali esküt azután a C s e r e b o g á s Mihály lemondásával megüresedett adószedő ellenőri állásra egyhangulag B á c s y Andrászt választották meg. J e n e y József egyházi pénztárnok lemondását vették ezután tárgyalás alá s elhatározták, hogy nyugalmomba vonuló pénztárnoknak közhasznú működé éért elismerő köszönetet szavaznak s részére jövő évi febr. 1. sejtől kezdve negyedéves részletekben fizetendő évi 300 frt kezgydíjat ualvá nyoznak életfogytiglani állását a jsuári közgyűlésen fogják választás után betölteni. Az adóhátralékok behajtása ügyében a bizottság véleményével egyezőleg azt határozták, hogy a kb. 11,000 frtnyi ismeretlen es 6000 frtnyi ismert személyeket terhelő hátralékok jegyzékét behajtás végett a városi hatósághoz átteszik s egyszersmind felhatalmazzák az adópénztárt, hogy a végrehajtó igazolványára a befizetést fogadja el. A leányiskola tanárai nyugdíj ügyében hoztak még két jelentéktlenebb határozatot s a tárgysorozat többi pontjainak tárgyalását elhalasztották a következő gyűlésre.

* A szatmári főispánság. A szatmári ideiglenes főispánságra — mint értesülünk — legutóbb gr. D é g e n f e l d József mellett báró R o s n e r E r v i n Maramarosmegye főispánja is kombinációba jött.

* A tanácsnokok es az új szervezet. A pár nap mulva, január elsejével életbe lépő új szervezési szabályzat értelmében a megválasztott 7 tanácsnokot különböző működési körükbe be kellett osztani. Ezt a város tanács f. hó 26-án d. u. 3 óraker gróf D é g e n f e l d József főispán elnöklete alatt tartott ülésében hajtotta végre, melynek eredménye a következő: a jog es pénzügyi osztály vezetője V e c s e y Imre lett, ki az új szerveze

szerint »jog és pénzügyi tanácsnok« címet visel; »gazdasági tanácsnok« K i r á l y Gyula, »rendészeti—közegészségügyi és építészeti tanácsnok« K ö r n e r Adolf, »közművelődési és közoktatásügyi tanácsnok« R o n c s i k Lajos, »adóügyi tanácsnok« H a j d u Gyula, »katona és illetőségügyi tanácsnok« O l á h Károly, »iparügyi tanácsnok és árvaszéki elnök« B é s z l e r Károly lett. A tanácsnokok új működési körükben a munkálkodást január 1-ével kezdik meg.

* **Nőegyleti gyűlés.** Folyó hó 26-án tartotta a helybeli jótékony nőegylet Veresné Szathmáry Teréz elnöklete alatt havi választmányi gyűlést, mely ezuttal a szokottnál látogatottabb volt. Jelentés tételzett a f. hó 12-én tartott tombolaestélyről, mely, bár sikertelennek nem mondható anyagi eredményét illetőleg az egylet korábbi mulatságaival nem vetekedhetik. Bevétel 542 frt. Kiadás 425 frt. Maradt jövedelem 117 frt. A hivatalos elszámolás még ezután történik. Örömmel vette az egylet tudomásul S z e n t e s János 300 frtos alapítványát, melyért neki köszönetet szavazott. Ugvancsak köszönetét és elismerését fejezte ki G e c s e y Etelk tanítónőnek a f. hó 15-én az árvaházi iskolai növendékeivel rendezett szép sikerű karácsony ünnepélyért, melynek bevétele — 15 kros belépti díjak mellett is — 27 frt volt. Ezután kiosztott az egylet a folyamodó szegények között a jan.—áprilisi évnegyedre 448 frt 50 kr. segélyt. Ebben benne van az Első Debreczeni Takarékpénztár 5000 frtos alapítványának a mondott évnegyedre eső kamatai is, melyből most kaptak először a nyomrgó szegények segítséget.

* **A közigazgatási bizottság kilépő tagjainak helyei.** Mint már megirtuk a városi közigazgatási bizottság tagjainak fele része az év végével kilép s ezek helyeit a f. hó 30-iki közgyűlés tölti be választás útján. A közigazgatási bizottságból most N e m e s Kálmán, M á r k Endre, S t e i n f e l d Antal (†), P á l f i Gábor, dr. K o l a János lépnek ki azonban mivel a bizottságban bentmaradó Á r m ó s Bálint a legutóbbi választásoknál nem választatott meg városi bizottsági taggá az ő helyét is ugyanakkor fogják betölteni.

* **Uj rendőrbiztos.** A szerencsétlen véget ért S z e m e t k a y rendőrbiztos helyére a főispán H a r m a t h y Ferencz tényleges szolgálatban levő őrmestert nevezte ki jan. 1-étől a II. ker. rendőrkapitányúsághoz rendőrbiztosá.

* **Szabizottságok újraalakítása.** A holnaputáni rendkívüli közgyűlésnek egyik legérdekesebb és legfontosabb tárgya lesz a szakbizottságok újraalakítása. Mindazon szakbizottságos nevezetesen, melyek az új szervezési szabályzat értelmében szervezetükben módosítást szenvedtek, vagy pedig a törvény értelmében minden harmadik évben újraalakítottak, a szerdán, f. hó 30-án tartandó közgyűlésen fognak a szükséghez képest megalakíttatni. A Debreczen sz. kir. város szervezetében levő számtalan bizottság, így a jog és pénzügyi, a gazdasági stb. bizottságok is lényeges átalakításokon mennek keresztül.

* **Uj posta hivatal és postatakarékpénztár Debreczenben.** Debreczenben a nagyváradi posta és távirda igazgatóság új posta hivatalát és postatakarék pénztárt létesített melyre vonakozólay S c h ö p f i n posta és távirda igazgató a következő rendeletet bocsátotta ki: Debreczen szab. kir. város területén a Nagyhatvan utcában »Debreczen Vásártér« elne-

vezés alatt 1897 év január hó 1-én csupán csak feladással foglalkozó postahivatal lép életbe mely postai összeköttetését a Debreczen város és Debreczen Péterfia közt közlekedő helyipostajáratok útján nyeri és megnyitása napjától kezdve mint a postatakarékpénztár közvetítő hivatala is működik.

* **Szép alapítvány.** S z e n t e s i János helybeli polgár, szüleinek, Szentesi István és Szilágyi Máriának emfekeré a nőegyleti árvaház javára 300 frtos kegyes alapítványt tett. A humánus cselra hozott emez áldozat nemcsak ékesen szóló bizonyítéka a derék polgár emelkedett gondolkodásának, hanem egy ilyen cselekedet általán városunk összes polgárságára fényt vet.

* **Az igazoló választmány újraalakítása.** Debreczen sz. kir. város igazoló választmánya minden év végével újraalakíttatik. A f. hó 30-án tartandó rendkívüli városi közgyűlés lesz tehát hivatva az igazoló választmány kilépő tagjai helyett újakat választani. — Jelenleg a következő tagokból áll az igazoló választmány: dr. K o l a János, K. T ó t h Kálmán dr. P o p p e r Alajos, M á r k Endre, K o m l ó s s y Dezső. — Az igazoló választmány elnöke a nemrég elhunyt K. T ó t h Antal volt s így új elnök kinevezése is szükségessé vált. Mint értesülünk gr. D é g e n f e l d József főispán az új elnököt a szerdai közgyűlésen nevezi ki.

* **Tűz a Csokonai nyomdában.** Ma délelőtt 1/2 11 óraker a Csokonai nyomda helyiségének pinczejében tűz ütött ki. A nyomdászok vették észre a piacz ablakán kitóduló füstgomolyagot és azonnal értesítették a tűoltóságot, mely megjelenván a helyszínén a tüzet lokalizálta. A pinczében felhalmozott használhatatlan papirmennyiség fogott tüzet eddig még ki nem derített okból.

* **A városi tisztviselők nyugdíjügye.** A városi tisztviselők nyugdíjügyük reformálása czéljából S z a b ó József főszámvevő és V e c s e y Imre tanácsnok kezdeményezésére elhatározták, hogy 1897. év januártól kezdődőleg fizetésüknek nem úgy mint eddig csupán 1 1/2 százalékát, hanem 3%-át fizetik a nyugdíjalapba. — A tisztviselők ezt elfogadván ily alakban módosították a nyugdíj szabályrendeletüket is, mely módosítás jóváhagyás végett kerül a holnaputáni rendkívüli közgyűlés elé.

* **Öngyilkosság Nádudvaron.** F a z e k a s Zsuzsanna nádudvari 17 éves leányzó Debreczenben szolgált Varga Imrénél. E hó 15-én kilépett a szolgálatból és két napig Papp Imre rendőrrel lakott meg itt, aztán hazament falujába. Buskomoran töltötte az idejét s végre tegnap szomorú dologra határozta el magát. A szomszédhazbeliektől kötelet kért, hogy a kútból vizet merítsen, a helyett azonban a szerencsétlen teremtés felakasztotta magát s meg is halt. Mint hátrahagyott levelében írja, a szegényérzet kergette a halálba.

* **A nyugdíj ellenőrző bizottság megalakítása.** Egyik tárgya lesz a f. hó 30-iki közgyűlésnek a nyugdíj ellenőrző bizottság megalakítása is, melynek jelenlegi tagjai Pethő István, K o v á c s József, H a r m a t h Eergely, H o r v á t h István és C s a n a k József kilépnek és helyüket a közgyűlés titkos szavazással tölti be.

* **Két öngyilkosság.** A karácsonyi szent ünnepek alatt két öngyilkosság is történt városunkban. Az egyik öngyilkos K i s s Bálint, a ki a nagyereőn, a katonai czéllövő mellett egy fura felakasztotta magát s meg is halt, miután az erdőőrök kötelességüknek oly magas fokán állnak, hogy a vergődő embert nem merték levágni a fáról, míg a rendőrség oda

nem érkezett. Allítólag nyavajatorős volt s valami libatolvajlásért követte el az öngyilkosságot. A másik öngyilkos A l f ö l d i 39-iki gyalogezredbeli unjoncz volt, ki a káplárja szekirozásai elől akart a halálba menekülni. A golyó csupán felső ajakát szakította szét s két hét múlva felépül.

x **Országos vásár Margittán.** (Bihar m.) 1897. Jauuár 6 és 7-én baromvásár, 8-án kirakó vásár.

Táviratok.

Vidéki hírlapírók szövetsége.

Budapest, decz. 28. (A »Debr.« ered. táv.)

A vidéki hírlapírók a múlt hónapban Szegeden értekezletet tartottak, melyen elhatározták a vidéki hírlapírók s z ö v e t s é g e megalakításának szükségét s ki is küldtek egy, K u b i u y i Zsigmond, a «S z e g e d i N a p l ó». P a l ó c z László, a «S z e g e d i H i r a d ó» L e n k e y Lajos; a »P é c s i N a p l ó», S z á v a y Gyula a «G y ö r i H i r l a p», B a r á t Á r m i n a »T e m e s v á r e r Z e i t u n g» és F e h é r Dezső a »N a g y v á r a d» szerkesztőiből álló bizottságot, amely elkészítette a szövetség alapszabályának tervezetét s azt a vidéki hírlapoknak megküldte s egyszersmind kitűzte s összehívta az alakuló gyűlést Budapestre a Pannonia szállóba. A tegnapi alakuló gyűlésre körülbelül 40 vidéki hírlap képviselői jelentek meg. — A gyűlést K u b i n y i Zsigmond nyitotta meg s P a l ó c z László előadása után kimondták a megalakulást, elfogadták az alapszabálytervezetet, melynek értelmében a szövetség tagja lehet minden legalább három éves h i v a t á s o s hírlapíró, ki valamely vidéki újságnál alkalmazva van. Ha már 7 évig tag valaki, úgy állás nélkül is tagja maradhat. A szövetség székhelye mindig abban a városban van, hol az elnök és titkár laknak. Ugyanonnak még legalább 4 választmányi tagnak kell lenni.

A szövetség tagjai segélyben és kölcsönökben részesülnek, míg a nyugdíjak szervezését külön szabályzóttal fogják megoldani. Elnök lett; K u l u n y i Zsigmond, alelnokok: S z á v a y Gyula és B a r á t Á r m i n, titkár P a l ó c y László. Az új szövetség tiszteletelt R á k o s i Jenő, az O t t h o n és Mikszáth Kálmán a Budapesti Újságírók Egyesülete elnökénél, kérve támogatásukat.

Rigó Jancsi hercegasszonya.

Budapest, decz. 28. (A »Debr.« ered. táv.)

A beszélgetés legérdekesebb témája s az emberek kíváncsiságának középpontja Budapestben most senki más, mint R i g ó Jancsi cigányprimás és kedvese a szép szőke C h i m a y hercegné. A József körüli Remiszálló előtt melynek első emeleten laknak a mai vasárnap délutánján nagyon bajos volt a közlekedés mert a kíváncsi emberek százai ögyelegtek folyton a gyalogjárón, várakozva türelmesen, hogy mikor lép ki a kapun az urrá lett cigány primás gyönyörű milliomos kedvesével. Rendőröknek kellett oda állni a szálló kapujába és szállítgatni folyton az ögyelgőket.

— Tessék sétálni! Ne tessék megakasztani a közlekedést!

Este 7 óraker számozatlan bérkocsi állott meg a szálló előtt. R i g ó Jancsi az operába akart menni kedvesével. Erre még nagyobb lett a tolongás a szálló előtt. Benn a hotelben végre cselet eszeltek ki. Pontban 7 óraker a szerccsen portás kitárta az üvegkaput és kilépett rajta egy ifju pár. A tisztfolhajtott gallérjába takarta arczat eső mantilljába és a bérkocsi felé tartott. A sokaság hirtelen összeszorult éljenezte a hercegnőt, de mielőtt e pár a kocsiába ugorhatott volna valaki a tömegeből elkiáltotta magát:

— Ő nagyságának nagyon kopott a galléria! Ez nem a hercegnő! Meg akarnak csalni bennünket.

Csakugyan nem a kalandos pár volt, hanem a szálló egyik pinczerje és szobalánya. A hercegnő és a cigány nem mehetett ki a főkapun s csak később távozhatott el a szálló egyik oldalról ajtáján.

A Rémi-szálló előtt még késő este is ott tolongott a kíváncsi sokasága.

P á r i s b ó l a következő új adatokat küldi a B u d a p e s t i H i r l a p tudósítója:

C h i m a y József herceg fiatal és feltűnő szép feleségével Páris mulatni szeretőkörének legismertebb alakja volt. Mindenki tudta Párisban, hogy a szép amerikai milliomos leányt Chimay herceg csak azért vette el, hogy újra bearanyozhassa megrozdásodott hercegi czimerét és visszaválthassa ősi birtokát. A herceg előtt épp úgy nem volt titok, mint Páris előkelő körei előtt sem, ama viszony, mely a szép amerikai milliomos leány és a belga király között fennállott s a mely a múlt évben majdnem családi dráma által nyert befejezést.

Egy éve annak, a midőn az észbontó amerikai szépség férjével a Pailland-féle étteremben huzatva a szebbnél szebb magyar nő-tárat Rigó Jancsival, a kaposvári híres Szimplicius-s-banda primásával és a sok nótázás vége okozata lett egy regényes szerelmeknek a hercegnő és a cigányprimás között.

Alig néhány heti ismeretség után a szép hercegnő utra kelt Rigó Jancsival. Két megtört utas maradt Párisban. Az egyik a herceg, a másik Rigó Jancsi fiatal szép felesége, B a r c z a Simplicius Józsi leánya. A herceg csak ekkor tudta meg, hogy a szép asszonynak nem ez az első botlása és botránys nál botránysabb dolgoknak jött tudomására. Megindította tehát ellene a válópört. Rigó Jancsi felesége pedig várja férje visszatérését, amint ő mondja — r e v o l a e r r e l é s v i t r i o l l a l.

A hercegnő szépségéről fogalmat adhat az, hogy Párisban általános a hír, hogy szebb nő a világon nincs nálánál. Napolyban a lazzaronik terdreborttak előtte és M a d o n n á n a k nevezve, ruháját csókolgatták. Párisban pedig most lázas feszültséggel várják a botránys válópört, mely bő anyagot fog nyújtani ama világnak, mely a pikantériákon mulatni tartja legfőbb élvezetének.

A bolgár reformok.

Budapest, decz. 28. (A »Debrecezen« ered. táv.) Szófiából jelentik, hogy a bolgár szobranje, melynek az ünnepek miatt január elsejétől 21-ig szünete lesz, mint a »K. Ert.«-nek Szófiából jelentik, a felhalmozott tenni való elintézése s a bejelentett reformok megvitatása érdekében a rendesnél hosszabb ideig fog ülésezni, minden esetre két hónapnál tovább fog tartani az új ülészak. A szobranje ugyanis ez alkalommal nem csak a trónbeszélben foglalt ügyeket fogja tárgyalni, hanem a választékos és a budget után sorra veszi a avlutarendezés kérdését, a büntetőtörvénykönyv reformját, — azonkívül új házszabályokat fog b e h o z n i, — foglalkozni fog az uzoratórvénynyel, a kereskedelmi szerződés megújításával, a szeszdó felemelésével stb.

Az örmény-lázadás epilógja.

Budapest, decz. 28. (A »Debr.« er. táv.) K o n s t a n t i n á p o l y b ó l sürgönyzik: Az elfogott örményeknek szabadon bocsátását a fővárosban már megkezdék s a nagyvezér táviratilag elrendelte a vidéki hatóságoknál is a fogva tartott örmények szabadlábra helyezését. A külföldre menekültek visszatérésére kizsabbott időt január 5-éig meghosszabbítottak.

A törökök üldözői.

Budapest, 1896 decz. 27. (A »Debr.« ered. táv.) A t h e n b ó l távirják: A larissai katonai parancsnok táviratilag értesítette a kor-

mányt, hogy a határhoz közel, török földön egy felkelő görög banda megtámadott egy török zászlóaljot a melyet megszalajtottak és visszaszorítottak a török Thessaliába. —

Uj görög hadsereg.

Budapest, decz. 28. (A »Debr.« ered. táv.) A t h e n b ó l sürgönyzik: A görög kormány elhatározta, hogy egy 12,000 emberből álló új hadtestet szervez, a melynek számára egy törzstisztből álló bizottság Phébában állandó tábor berendezésével foglalkozik. —

Flamingó a hősszerelmes.

III.

A Gyapju-utca legvégén, a hol oly nagy volt a sár, hogy, mint emlékezni méltóztatnak, a szekereket hat ökrrel is alig lehetett tovább vontatni; hiába keresne egy kis pocsolót is a nyájas olvasó — mert ilyen nincs többé.

Csalódni méltóztatnak, ha azt hiszik, hogy a fagy rögzítette meg. Mert felemelt fővel mondhatjuk, hogy az utcai nép taposta le, amely tüntetést rendezett Flamingó Ignác ellen.

Méltán kérdbeti a kíváncsi olvasó: Miért e tüntetés egy foltfelvarroda tulajdonosa ellen? Miért e háborgás s ez iszonyu moraj, mely a nép ajkáról röppent haragos Flamingó Ignác ellen?!

Egy szóval nem felelhetünk s így kénytelenek vagyunk elmondani e históriát.

Tehát:

Jakab a »Kleindorf & Co gyárában volt alkalmazva, s nagy tekintélye volt a munkások között, mert a »cucilista« eszméket senki sem merte oly bátran hirdetni, mint ő! — (Épen azért nem árulom el a nevét, mert perbe fogná érte az ügyész.) Egyszer Jakab is elment az öreg asszony boltjába s mint másnak, úgy neki is feltűnt Róza.

Az első vizit után, nem csak azért, mert jutányos kiszolgálásban részesült, hanem másért is — nem tudom miért — gyakrabban feslett a ruhája s így minden héten eljárógattott a boltba.

Ez még azelőtt történt, míg még a Flamingó Ignác alakja fel nem tűnt a lát-határon.

Róza, mint minden clientsre — ő rá is mosolygott. S Jakabnak úgy tűnt fel, hogy ez a mosoly nem olyan, mint a többi. Ez a mosoly nem égi, de földi üdvöt mutat s ha nagy-képüsködni akarnánk, elmondhatnánk, hogy Róza volt ama csillag, a mely Jakab előtt feltűnt s járt, mint az a másik a napkeleti bölcsék előtt.

És Jakabnak jobb dolga volt, mint a bölcséknek, mert az ő csillaga mosolygott is reá.

De eltekintve mind ettől, Jakab még mást is tudott. És ez nagyon lényeges.

Megtudta azt, hogy ez a ház a Gyapju utca végén az öreg asszonyé, sőt mi több, a nagymamának nincs több unokája, csak ez az egy, egy a földi csillag.

Épen ez volt a baj, mert Flamingó Ignác, is alig nyitotta meg az üzletet, rögtön hallotta a szomszéd asszonytól, hogy azoké az a ház Ignác akkor ráza igazán bozontos üstökét. De hiába!

A czégnak mégis eszméje támadt s az pedig igen egyszerű. Tulán mondanom sem kell, hogy Rózának szeretné ajándékozni a saját nevét.

Tüstént meg is kezdte az akciót.

A hölgyek egyszerre csak eltűntek az amlagból s mintha a föld nyelte volna el, senki sem látta többet őket s aztán ha Flamingó ur kiált a bolt ajtaja elé, cerclét nem tartott a hazafelé siető munkások között, sőt ha a nagymama esetleg kikísért egy klientset, s ha arra nézett, mélyen leemelte a kalapját, nem is említve azt, hogy Rózának — ha véletlenül közel volt hozzá — »kezelésökölöm«-mal köszönt.

Egyszer aztán a nyájas Flamingó felvette — nem a fótos kabátját — hanem azt, a melyet ünneppapok alkalmával viselt s bajsztát kipödrve föltette czilinderét, megindult. Nem ment messzire, csak a másik oldalig s betartott a boltba. A nagymama nem volt otthon.

A kicsiny helyiségben egyedül Róza szorgalmatoskodott.

Bizonyos elbizakodott mosoly lebegett a Flamingó ajakán s hetykén szökdelt fel a pár rozoga lépcsőn.

Róza látszólag meg volt lepve a Flamingó belépése miatt s kissé bosszusan kérdezte:

— Mi tetszik!?

— Edes Róza kisasszony, — felelt Flamingó Ignác, szerelmes pillantá okat lövelve felé nemcsak üzleti ügyben szokta az ember feltárni a mások ajtáját. Esdve kérem... bocsásson meg nekem szegény bűnösnek.

A fiatal leány nem tudta, hogy kiutasítsa-e ezt az embert, vagy pedig kinevesse. De mégis az utóbbihoz fordult.

— Elég Flamingó ur! soha se fárassza a száját.

— Oh kisasszony — esdeklett Flamingó — nem fárasztom soha, mert én magát szeretem imádom, szívem egész melegével... Maga nélkül nem élhetek s le térdeltem s ebben a pillanatban egy hatalmas kéz markolta meg hajait...

Ez a kéz a Jakabé volt.

Flamingó Ignácnak ez szörnven zokon eshetett, mert e flamingói hajakat még senki sem ráza meg ilyen nagyon... s elordítá magát...

Flamingó Ignác a következő perczben az utcán adta — teremtettézet, — hiába.

A női szív ebben a nagy felindulásban a Jakab keblén pihent meg, aki csókkal élesztgette a csillagját.

Ilyen szerelmes résznél igen szép volna befejezni a históriát, de a mélyen tisztelt olvasó nem tudná meg, hogy ütött ki a forradalom Ignác ellen s engemet vádolná, hogy felültettem, pedig önök is hamar kitanálják!

— Próbájjuk csak. — Én kérdezek s önök feleljenek. Tehát: kik taposhatják le a talajt? kérdem én.

— Emberek — mondják önök.
— Hogy taposhatják le? hérdem én.
— Ha ráállanak — mondják önök.
— Mikor taposták le? — kérdem én.
— Mikor tüntettek.
— Miért tüntettek? kérdem én.
— Mért izgatta fel Jakab munkás társait? — kérdem újból én.

— Nevetséges ilyen kérdést feladni — mondják önök, mert — szerelmes volt Rózába.

— S most hogy egy általános kérdéssel zárjuk be a Flamingó Ignác szerelméről irt históriát kérdem: »Mi kormányozza a világot!?« s fogadom, hogy azt mondják rá unisono: »a szerelem.«

Az öreg.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piaz.

decz. 24.

Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli sulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogra-luaó July krig. 3. Fialat (páronként nehéz — nbvn felülsulyban) 54-55 krig. 4. Fialat közép pá-sonként 251—320 klg. — sulyban 54—55 krig. 5. Fia-ta sönnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban 54—56 rig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felü-e sulyban 52—53 kr. Közép pk-int 220g—10 klg. fej Julyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terj-k sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg elüli sulyban 53¹/₂, 55 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 kl rjedő sulyban 52¹/₂—53 krig.

Sertés létszám 1896 dec. 20-ik napján volt kész-letben 4978 drb. 1896. dec. hó 21-ik napján felha-lott 28 drb. 1896 dec. 21-ik napján elszállítatott

317 db. 1896. évi decz. hó 22-ik napjára maradt készletben 4896 db. A bizott sertés üzletirányzata — yátlozatlán.

Budapesti gabonatözsde.

decz. 24.

A készárúzet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	8.05	76	8.15-8.20
» »	77	8.25	80	8.30-8.40
Tiszavidéki ó	75	8.20	76	8.25-8.30
» »	79	8.35	80	8.40-8.45
Pestvidéki ó	75	8.10	76	8.15-8.20
» »	77	8.20	80	8.30-8.35
Fehérmegyei ó	75	8.10	76	8.15-8.20
» »	77	8.25-3.30	80	8.30-8.35
Bácskai ó	75	8.20-8.25	76	8.25-8.30
» »	79	8.35-8.40	80	8.40-8.45
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilógram	
Rozs elsőrendű	uj	70-72	6.65	6.70
» másodrendű	»	—	6.60	6.65
Árpa takarmánynak	»	60-62	4.00	4.35
» égetni való	»	62-64	5.10	5.30
» serfőzdei	»	64-66	6.50	8. —
Zab	uj	39-41	6.60	6.20
Tengeri bánsági	uj	—	4.25	4.30
» más nemű	»	—	4.15	4.20
Rpzo ebánsági	»	—	0. —	0. —
			10.25	11-75

CSARNOK

A rabszolgák.

Irta: Eckstein Ernő.

A »Debreczen« számára fordította:

Dr. Kósa Zsigmondné. 16.

(Folytatás.)

Kevés időm van. — mondá már meszsiról — Lucius Meuenius engem és Lysandrárt bizott meg, hogy néjének egy üzenetét a fiatal Paulinának átadjuk.

Tehát siess.

— Néhány perczed talán lesz még szamomra. Már megmondottam, életem, — életem függ attól, amit mondani akarok — no még sokkal több is; majd megérted! Afra te semmi szín alatt se lehetsz Ninus felesége. Ha önkényt visszalépsz. — De bocsás meg, előbb az »a c t a d i u r n a« hetedik számának egy töredékét olvasom fel neked.

— És ezért ide hívsz a kertbe.

— Epen ezért! Majd megérted. Az újdonság — azaz neked nem újdonság, már — szoros összefüggésben áll a ti tervetekkel.

— Akár csak egy Prátor, oly hideg, kimért — gonyolódik Afra: — Kérlek niocs időm élezeidet hallgatni, térj a dologra vagy én megyek el.

— Hallgas ide!

A tekereset tunicája ranczai közül elővonna, Geticus halkított hangon olvasott:

»Tegnap Tullius Corvinusnak a lovagnak hét rabszolgáját vezették a vesztő helyre és ott a bakó fejüket vette. Mint tudjuk a lovat a hét közül egy saját nyári lakában orvul meggyilkolta. A gyilkos büntetést utólérte a törvény bosszúja. Az év kezdete óta immár a második eset, hogy atyáink régi törvénye szerint a hallgatagon beleegyezők, habár a büntetbe tényleg részt nem vettek, közösen osztották meg bűnös büntetését.

Afra rózsás ujjával néhány pajkos hajfürtöt igazított meg.

— Mi közöm hozzá, — mondá közönyösen — amint Goticus: ehallgatott.

— Azt saját leleményességedre bizom kicsikém!

— Nincs kedvem talányokat fejtegetni!

— Jól van megmagyarázom. A hamis eskü megboszulójának nevére fogadtam, hogy a nyomorultat ki téged elcsábított, nem bántom. Meg nem ölhetem és így ily módon meg-

nem akadályozhatom gyöngéd szerelmekek. — Téged meggyilkolni — ahogy megérdemelnéd — arra nem vagyok képes. Ha könyben uszó szemed rám függesztenéd, bátorságom elhagyna saját szívembe döfném törömet — és ti örül, nétek egymáséi lennétek, mialatt én a földben rothadnék!

Még egy harmadik eset is van és ezt a harmadikat — a bosszuálló Jupiterre esküszöm — elkövetem, ha ebben az órában nem oldod fel a kötelekeket, melyek Ninushoz fűznek, ha enyém nem leszel testtel és lélekkel!

— Geticus! — Afra rémülten sikoltott fel, a tör markolatát pillantotta meg, melyet az ifju ujjai között szorongatott.

— Ne félj! — suttogá Geticus. A szenvedély elfojtotta hangját. Már megmondottam, nem vagyok elég bátor, hogy tégedet megöljelek. Csak jer közelebb. Jupiterre — folytonosan esküdnöm kell, te kényszerítsz reá — Jupiterre mondom, bár mit teszel is, ez a kéz még egy hajszáladat se görbiti meg, Afra, hisz látod mennyire kétségbe vagyok esve! Egy szót, egy hangot, mondd hogy remélhetek!

Afra összeszedte magát. — Mit mondjak? mormogá, szíve könyörülettel telt el. Látod Geticus ha te tudnád — ha Ninust úgy ismernéd, mint ahogy én ismerem...

Hallgass! Ne emlegesd átkozott nevé. Bolond vagyok, hogy még könyörgöm! Tudhattam pedig, hogy itt a jó szó nem használ. De nem akarom, — halld, nem akarom, hogy az övé légy. Csak egy módon akadályozhatom meg, annal rosszabb, ha oda kényszerítesz. Nézd ezt a pengét, — sigriai aczél, — z vasat is átszeli. Ide hallgass Afra: ezen aczél Lucius Menenius keblének szántam, még ez órában leszurom, ha rögtön karjaimba nem borulsz, ha örökre elvitázhatlanul enyém nem lesz. Csak merészd szemeid! Szavam megtertom! És hogy tettemnek mily következményei lesznek, azt úgy is tudod!

— Ó te alávaló! nyögött a leány; kezeivel szemeit takarta el. így akarsz boldogságotól megfosztani! És még azt képezed a félelem karjaidba kerget, a karjaidba, miután ily utálatos alávalóságokat mondottál nekem. Tudd meg hát, ha az imádott férfiu elhagyna, árván magamra maradnék. senki egy szóval tekintette se vigasztalna: inkább a circus vadai közé vetném magam, semhogy valed az élet legedesebb örömeit megosszam. Milyen finomul, ravaszul gondoltad ezt ki, mióta a világ áll ily gonosztevő nem élt a nap alatt.

— Ne beszélj sokat, de határozz! — A törvényt ismered! Azt is tudod, hogy ily esetekben nincs kegyelem. Minden rébszolgát, ki a tett alatt a házban időzött a bakó kezébe jutt. Imádott Ninusod ép oly kevésbé kerül el a halált, mint te, meg az iléstelen Coronis, ki oly magasztosnak remeknek találja.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.*

Tekintetes

Lichtblau Albert urnak

a »Debreczeni katona-iskola« igazgatójának

Debreczenben.

Alulirottak miután az ön intézetének 2-3 havi hallgatása után a f. 1896 év deczember 21 és 22-én a cs. és kir. hadtestparancsnokság előtt megtartott egyévi önkéntesi felvételi vizsgát mindnyájan k i t ü n ö s i k e r r e l letettük, elmulaszthatatlan kötelességünknek tartjuk kitűnő előkészítéseért s velünk szemben tanusított atyai jóindulatáért ezuton hálás köszönetet mondani.

Tisztelettel

Bíró Gyula, **Grosz Hugó,** **Hügel Lipót,**
Győr. R. Palota. Szász-Régen.
Kocsis Endre, **Wahl Zoltán,** **Weigl Zsigmond,**
Márkosfalva Pásztó (Heves m.) Dolnija-Miholyác (Szlavonia.)
(Erdély.)

Wohl Sándor,
Tar (Heves m.)

* E rovat alatt kösöltekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Dr. Rózsa Mór

az összes orvosi tudományok tudora.

Lakik: **Széchenyi-utca 1774 sz. a.,** a Tóth Béla-féle házban.

Rendel: d. e. 8-9 ig. d. u. 2-4 ig.

Gyártmányaim

általánosan, mint jó és olcsó árúknak vannak elismerve

Nickel-remontoir . . . . . 3 frt 50 kr
ezüst . . . . . 400/1000 6 > — —
anker . . . . . csiga bregué, 15 darab,
frt 10.—, 16 drb 1 Cháton, üvegrend-
szerrel 12.—; Ébresztő horgony járásu
világító, prima minőség frt 1.70; szabá-
lyozó 1 napi-útóvel frt 5.75; szabályozó-
10 napi-útóvel frt 8.50. Képes áriegyzék
órákról, láncokról, szabályozókról, arany

és ezüstneműekről a legfinomabb minőség ingyen és bérmentve. Nem tetsző kicseréltetik vagy az összeg visszaadati.

EUG. KARECKER, órás

154. Bregenz am Bodensee

Két évi jótállás.

10857—1896.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező következő ingatlanok u. m.:

1., az ugynevezett »Ökör tilalmas« 61 hold 1588 □ öl, és »Tüzfa« csőszháználi 15 hold földek 6 évre

2., a városi szegényházzal szemben a Tóczó folyás körül fekvő, összesen 44 hold és 639 □ öl majorsági föld 6 évre,

3., a belvárosi kisedővoda épületben levő bolthelyiség 6 évre — a városháza nagy tanácstermében 1897. évi

jan. hó 20-ik napján d. e. 9 órakor a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben kitett kikiáltási árak 10 %-át az árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1896. decz. 17-én.

A városi tanács.

Az 1897. január 1-től decz. 31-ig termelendő körülbelül **1000 — azaz egyezer métermázsa nyers fagygyu** eladó, a napi termelések a kassai vágóhidon átveendő. Bővebbet a Kassai mészáros társulat irodájában, Kassán Kossuth Lajos-utca 9 sz. alatt.

Milliók hevernek.

parlagon, mivel a sorjegytulajdonosok nem ellenőrzik sorjegyeiket vagy megbízhatlan sorsolási lapot járatnak.

Fizessünk elő a „Pénzügyi Ujságra.“

Pénzügyi Ujság

legteljesebb, legmegbízhatóbb és legolcsóbb pénzügyi, tőzsdei és sorsolási szakközlöny

A »Pénzügyi Ujság«

közi az összes magyar osztrák és külföldi sorjegyek, záloglevelek, kamatosó kötvények, elsőbbségi kötvények és részvények hiteles sorsolási lapjait, emellett.

A »Pénzügyi Ujság«

kimerítő és megbízható információt szolgáltat az értékpapírcsészes viszonyairól.

A »Pénzügyi Ujság«

rendes tudósításokat hoz a gabona- és terménypiacról.

Előfizetési ára:

Budapestre házhoz hordva vagy vidékre postán szétküldve egész évre

1 fnt 50 kr.

Előfizetők egy év leforgása alatt 30 sorjegyet huzásain ingyen játszanak.

Előfizethetni legcélszerűbben postautalvánnyal vagy a kiadóhivatalban.

Tessék mutatványszámot kérni!

(Budapest, V. kerület Fűrdő-utca 1. szám.)

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszertien hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújság, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felcsúszás, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájsánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámrhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Máriaczelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göll Nándor, Tóth Béla, Mihálovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamassy és Balazs gyógyszerészeknél. **Dioszegy:** Vaday Ignác, **Er-Mihályfalván** Mátray István, **Hadházon** Farkas Ödön, **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban csakis nállam kaphatók, valamint mindennemű javításokat műszerész műhelyemben pontosan mérsékelt árak mellett készítek

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi műszerek, fog-furrógép, vilanygépeket, múlábakat és mindenféle teshordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javító-műhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

Tégla eladás!

Telefon 71. szám.

Széchenyi-utca 1817.

Az alant irt társaság elhatározta, hogy a folyó évi kedvezőtlen építkezési viszonyok folytán visszamaradt nagy téglakészletének mielőbbi értékesítése céljából a jelenlegi téglá-árakat lényegesen lejjebb szállítja.

Ez oknál fogva ajánlunk:

1000 drb. I. osztályu Cser téglat

körkemencei gyártmányt gyártelepünkön

13 forintért.

Egyébb téglá és cserépneműeket szintén megfelelő árleszállítással. Megjegyezzük, hogy építkezéssel foglalkozó iparosok, valamint nagybani vásárlók még ezen felül megfelelő engedményben részesülnek.

Ezen árleszállítást 1897. év január végéig tartjuk érvényben.

ROSSLER, BERGER és HORVÁTH

Első debreczeni téglagyár-társaság.
DEBRECZENBEN.

Mit hozzon a Jézuska?

A legszebb és legcélszerűbb

ujévi ajándék tárgyak

még eddig nem létezett olcsó árakon.

Csödtömegből vett

férfi és női fehérneműek, u. m.: fehér és színes, kitűnő minőségű férfi ingek minden nagyságban, —.95, 1.20, 1.60.

Dívtos gallérok 14 kr, kézelők 22 és 27 kr.

Női ingek, háló köntösök és blousok 50 százalékkal a gyári áron alól. Nagy választék férfi, női és gyermek cipőkben, ugyszintén férfi és flu csizmákban, 2 forinttól feljebb.

Dívtos nyakkendők, esernyők, szivar és pénztárczak és minden e szakmába vágó cikkek feltűnő olcsó árakon szerezhetők be

GRÜNBAUM és SCHWARCZ-nál

Főter, FROHNER-szálloda alatt.